

Rapport nr.:	2010.013.R.KLIF		
Virksomhet:	Fesil Rana Metall	Organisasjonsnummer:	972171026
Virksomhetens adresse:	Postboks 500 8601 Mo i Rana	Klima- og forurensningsdirektoratets saksnr.:	820/297
EMAS-registrert:	Nei	Anleggsnummer:	1833.0035.01
ISO-14001-sertifisert:	Ja		
Regelverk:	Forurensningsloven med tilhørende forskrifter	Tidsrom for revisjonen:	2. – 5. februar 2010
Utslippstillatelse av:	8. juni 2005		
Risikoklasse:	1	Klima- og forurensningsdirektoratets revisjonsgruppe:	Ingegerd Aanonsen Geir Tovslid
Gebysats:	2	Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen:	Stian Rein Andresen Fritz Olsen

---

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen. Følgende hovedtema ble kontrollert: internkontroll, risikovurdering, utslippskontroll, vedlikehold og avfallshåndtering

Hovedkonklusjon:

Det ble konstatert 2 avvik under revisjonen:

Fesil Rana Metall har hatt utslipp av fluor over tillatt korttidsgrense. Det er også rapportert for lav verdi for korttidsutslipp av fluor i bedriftens egenrapport.

Fesil Rana Metall kunne ikke dokumentere at det er gjennomført måling av utslipp av suspendert stoff til vann for 2006, 2007 og 2009.

Det ble gitt 3 anmerkninger under revisjonen.

Utarbeidet dato:

Godkjent dato:

Sign.:

Sign.:

Ingegerd Aanonsen, revisjonsleder

Anne-Elisabeth Arnulf, seksjonssjef

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	3
2.	Dokumentunderlag	3
3.	Omfang	3
4.	Avvik	4
5.	Anmerkninger	5
6.	Gjennomføring	6

Vedlegg:

Vedlegg 1: Deltakere ved Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en revisjon ved Fesil Rana Metall AS i perioden 2. – 5. februar 2010. Revisjonen inngår som en del av Klima- og forurensningsdirektoratets planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av om: virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble påpekt under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

AVVIK defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)

ANMERKNING defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- forurensningsloven
- forurensningsforskriften
- avfallsforskriften
- forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven (utslippstillatelsen) av 8. juni 2005
- korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet.
- Fesil Rana Metalls egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet

3. Omfang

Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon omfattet følgende områder:

- Internkontroll
- Risikoanalyse
- Utslippskontroll

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1: Fesil Rana Metall har hatt utslipp av fluor over tillatt korttidsgrense. Det er også rapportert for lav verdi for kortidsutslipp av fluor i bedriftens egenrapport.

Avvik fra: Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Fesil Rana Metall AS (utslippstillatelsen) av 8. juni 2005, punkt 4.1 og 11.2

Kommentar:

Ved raffinering av metall benytter Fesil Rana Metall noen ganger flusspat. Bedriftens måleprogram viser at utslipp av fluor til luft utgjør 24,7 % av forbrukt flusspat. Et forbruk av flusspat over 16 kilo pr. raffinering medfører overskridelse av korttidsgrensen på 4 kg/time. Fesil Rana Metall summerer råmaterialene for slaggtilsats på døgnbasis, og har derfor beregnet utslippene av fluor på døgnbasis og ikke på timesbasis. En gjennomgang av bedriftens oversikt over forbrukt flusspat viste at korttidsgrensen for utslipp av fluor er overskredet 117 ganger i 2008, 51 ganger i 2009 og 11 ganger hittil i 2010.

Bedriften har hatt fokus på langtidsgrensen (løpende 12 mnd. middel) for fluorutslipp, og har etablert rutiner for å redusere bruken av flusspat. Utslipp av fluor er godt under grensen i utslippstillatelsen for 12 månedersmiddel.

Fesil Rana Metall skal årlig rapportere utslippstall for foregående år til Klima- og forurensningsdirektoratet i egenrapporten. Gjennomgangen av bedriftens dokumentasjon viste at bedriften har rapportert en for lav verdi for utslipp av fluor som timesmiddel.

Avvik 2: Fesil Rana Metall kunne ikke dokumentere at det er gjennomført måling av utslipp av suspendert stoff til vann for 2006, 2007 og 2009.

Avvik fra: Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Fesil Rana Metall AS (utslippstillatelsen) av 8. juni 2005, punkt 3.2

Kommentar:

I utslippstillatelsen av 8. juni 2005, punkt 3.2 er det gitt maksimalgrense for utslipp av suspendert stoff til vann fra granuleringsanlegget på 300 kg/døgn. Det er også gitt en løpende 12 måneders grense på 200 kg/døgn.

Fesil Rana Metall kunne ikke dokumentere at det var gjennomført måling av utslipp suspendert stoff fra granuleringsanlegget i 2006, 2007 og 2009.

Målingene som ble gjennomført i 2005 og 2008 viste utslipp under grensen i utslippstillatelsen. Det var relativt stor forskjell i det målte utslippet for suspendert stoff i 2005 og 2008.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerking 1: Fesil Rana Metalls avfallshåndtering kan forbedres.

Kommentar:

En gjennomgang av bedriftens avfallshåndtering viste følgende mangler:

En gjennomgang av deklarasjonsskjema for 2009 viste at enkelte skjema manglet EAL-kode (avfallsstoffnummer var utfylt). Det manglet også underskrift fra aktør 1 for noen skjema. Disse skjemaene var imidlertid registrert i Norbas.

EE-avfall legges av praktiske årsaker i bur som er plassert i nærheten av containere for farlig avfall. I følge bedriftens egne rutiner skal EE-avfall og lysrør og sparepærer legges i separate containere utenfor elektroverksted i 3. etg.

Merking av containere for restavfall og papp/papir/plast kan bedres.

Anmerking 2: Bedriftens miljørisikovurdering kan forbedres.

Kommentar:

En gjennomgang av Fesil Rana Metalls miljørisikoanalyse viste følgende forbedringspunkt:

miljørisikovurderingene omfatter ikke alle hendelser som berører ytre miljø

I følge utslippstillatelsen punkt 10.1 skal Fesil Rana Metall ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. Bedriften mangler en skriftlig dokumentasjon på en slik vurdering.

Anmerking 3: Fesil Rana Metall måle- og beregningsprogram kan forbedres.

Kommentar:

I følge utslippstillatelsen punkt 11.1 skal måle- og beregningsprogrammet bl.a. beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakingsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmetoder og utslippsfaktorer som benyttes. Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Bedriften har flere dokument som beskriver hvordan de måler og beregner sine utslipp, men det er ikke etablert et overordnet dokument som beskriver sammenhengen mellom disse.

6. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte 2. februar 2010: Informasjon fra Klima- og forurensningsdirektoratet om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 2. – 5. februar 2010.

Avsluttende møte 5. februar 2010: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne på revisjonen.

Deltagere ved Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon

I tabellen under er det gitt en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpnings- møte	Intervju	Sluttmøte
HMS/QA-leder	X	X	X
Senioringeniør miljø og prosess	X		X
Prosessingeniør	X	X	X
Verksdirektør	X	X	X
Teknisk assistent elektro	X	X	X
Tillitsvalgt IE			X
Formann elektro			X
Skiftleder	X	X	
Personalsjef			X
Økonomisjef			X
Teknisk assistent mekanisk		X	X
Vedlikeholdssjef	X	X	X

Revisjonsgruppe:

Ingegerd Aanonsen (revisjonsleder)

Geir Tovslid (revisor)

Stian Rein Andresen (saksbehandler)